

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 024181 21 Uvp
Banjaluka, 10.11.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Svjetlane Knežević, kao članova vijeća, uz učešće Mire Mačkić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi P. V. i Ž. V. iz B. (u daljem tekstu: tužioci), zastupanih po punomoćniku V. P., advokatu iz B., ulica V. ..., protiv rješenja broj: 16-03/4-1-8-562-367/18 od 30.1.2019. godine Ministarstvo ... R. S. (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu utvrđivanja statusa člana porodice poginulog borca i priznavanja prava na porodičnu invalidninu, odlučujući o zahtjevu tužilaca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 U 024181 19 U od 26.4.2021. godine, u sjednici vijeća, održanoj dana 10.11.2021. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužilaca za naknadu troškova sastava zahtjeva.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je odbijena tužba, podnesena protiv uvodno označenog akta tuženog, kojim je odbijena žalba tužilaca, izjavljena protiv rješenja Odjeljenje ... Grad B. broj: 06-562-225/18 od 3.12.2018. godine, kojim je odbijen njihov zahtjev za priznavanje statusa člana porodice poginulog borca i prava na porodičnu invalidninu.

Odbijanje tužbe je obrazloženo zaključkom nižestepenog suda da je osporeni akt pravilan i zakonit s obzirom da je pravilno prvostepeni organ utvrdio da smrt sina tužilaca nije u vezi sa vršenjem vojne dužnosti, te da je i ranije pravosnažno okončan postupak pred Vrhovnim sudom Republike Srpske, koji su tužioci pokrenuli 2001. godine, a kojim je njihova tužba odbijena presudom broj: U-757/01 od 8.12.2004. godine, tako da ni novim zahtjevom, koji su podnijeli 22.11.2018. godine, nisu dokazali da je ta smrt u vezi sa vršenjem vojne dužnosti, zbog čega je pravilna odluka tog organa da nisu ispunili uslove iz člana 10. stav 1. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 134/11, 9/12 i 40/12, u daljem tekstu: Zakon o pravima boraca). Posebno je ukazano na rješenje i uvjerenje tuženog broj: 16-03/5-3-835-389-1/16 od 31.10.2016. godine, koji je utvrđeno da pogibija Ž. V. nije vezana za vršenje vojne dužnosti, a koji postupak je proveden takođe po zahtjevu tužilaca, te da tužioci ostvaruju pravo na posebno mjesečno primanje u smislu člana 12. Zakona o pravima boraca.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužioci pobijaju njenu zakonitost zbog razloga predviđenih članom 35. stav 2.

Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). U zahtjevu ističu da je njihov sin poginuo za vrijeme odobrenog bolovanja i odsustva u trajanju od šest mjeseci, a koje je odobreno zbog psihičkog oboljenja, a saobraćajna nezgoda se desila se na putu u jedinicu, radi pribavljanja potvrde da je predao oružje vojnoj policiji, koju je prethodno zagubio, te da se ta okolnost morala podvesti pod uzročnu vezu sa bolešću za vrijeme vršenja vojne dužnosti. Tužiocima bi bila satisfakcija da ostvare status člana porodice poginulog borca u smislu člana 10. Zakona o pravima boraca, zbog čega traže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači, ili ukine i predmet vrati nižestepenom sudu na ponovno odlučivanje, uz dosudu troškova sastava zahtjeva.

U odgovoru na zahtjev tuženi osporava sve navode zahtjeva, a podržava razloge pobijanog rješenja i predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proističe da su tužioci, kao roditelji poginulog Ž. V., koji je poginuo u saobraćajnom udesu za vrijeme bolovanja dana 23.9.1992. godine, kao borac V.R.S., ranije podnijeli zahtjev za ostvarivanje statusa člana porodice poginulog borca i da je njihov zahtjev odbijen rješenjem prvostepenog organa od 6.3.2001. godine, a pravosnažno okončan presudom ovog suda broj U-757/01 od 8.12.2004. godine, kojom je odbijena njihova tužba, uz konačan zaključak da okolnosti smrti njihovog sina ne ukazuju da se smrt desila u vršenju vojne dužnosti u smislu člana 2. stav 1. tačka 1. Zakona o pravima boraca, vojnih invalida i porodica poginulih boraca („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 35/99), niti je ta smrt u uzročnoj vezi sa njegovom bolešću, već je nastupila kao posljedica saobraćajnog udesa, koje je prouzrokovalo drugo lice, za vrijeme njegovog privremenog odsustva iz jedinice.

Tužioci su podnijeli novi zahtjev za priznavanje statusa i po Zakonu o pravima boraca, koji je odbijen rješenjem prvostepenog organa od 3.12.2018. godine, a osporenim aktom je odbijena i žalba tužilaca, izjavljena protiv tog rješenja. Ta dva rješenja se, između ostalog, zasnivanju i na rješenju i uvjerenju tuženog broj: 16-03/5-3-835-389-1/16 od 31.10.2016. godine, kojim je utvrđeno da pogibija Ž. V. nije vezana za vršenje vojne dužnosti, a to rješenje i uvjerenje su doneseni na osnovu člana 128. Zakona o pravima boraca, po zahtjevu tužilaca. Pobijanom presudom je odbijena tužba, iz razloga koji su već navedeni.

Tužioci, tvrdnjama u zahtjevu, ne dovode u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Pravilno je pobijanom presudom odbijena njihova tužba, s obzirom da donošenjem iste nisu povrijeđena pravila postupka, a i materijalno pravo je pravilno primjenjeno. U konkretnoj upravnoj stvari se već vodio upravni postupak i upravni spor. Upravni spor je okončan presudom ovog suda broj: U-757/01 od 8.12.2004. godine, kojom je tužba odbijena. Na potpuno istom činjeničnom osnovu tužioci su ponovo zahtjevali utvrđivanje statusa člana porodice poginulog borca, iako su prethodno raspolagali rješenjem i uvjerenjem tuženog od 31.10.2016. godine, kojima je definitivno utvrđena okolnost stradanja njihovog sina, tako da se bolest, koju je imao u momentu privremenog odsustvovanja iz jedinice, ne može dovesti u uzročnu vezu sa saobraćajnim udesom, koji je skrivilo drugo lice, a koji se desio u B., koja nije bila pogođena ratnim dejstvima. Sve druge tvrdnje tužilaca ne mogu dovesti do drugačijeg činjeničnog utvrđenja, s obzirom da sin tužilaca u momentu stradanja nije odlazio u vojnu jedinicu po prestanku bolovanja, tako da nema uslova da tužioci dobiju status člana porodice poginulog

borca, kako je to pravilno zaključeno u razlozima pobijane presude. Upravo činjenica da tužioci ostvaruju pravo na posebno mjesečno primanje, shodno članu 12. Zakona o pravima boraca, jeste satisfakcija i pomoć tužiocima, čiji je sin poginuo kao pripadnik VRS, za vrijeme odobrenog bolovanja.

Kod takvog stanja stvari, donošenjem pobijane presude nisu ostvareni razlozi njene nezakovitosti iz odredbe člana 35. stav 2. ZUS, pa se na osnovu odredbe člana 40. stav 1. ZUS, zahtjev tužilaca odbija.

Odbijanje zahtjeva za naknadu troškova spora iz stava 2. presude se zasniva na odredbi člana 49. a) ZUS, kojom je propisano da stranka koja izgubi spor je dužna da protivnoj stranci nadoknadi troškove spora. Kako je zahtjev tužilaca odbijen, to nije bilo osnova da im se odrede troškovi, koje su povodom istog imali.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Aćić